

Jaarverslag 2024

Inhoudsopgave

• Voorwoord directeur-bestuurder Lilian Tham	3
• Missie en visie van MOC 't Kabouterhuis	4
• Organogram	7
• Hulp aan bijna 2300 kinderen in 2024	8
• Aantal kinderen in behandeling bij 't Kabouterhuis per gemeente in 2024	11
• Cliënttevredenheid: een 8	12
• Stem van de ouders	13
• Kinderen met autisme	14
• Kwaliteitseisen	15
• Preventie	16
• Kennis & Innovatie	18
• Opleiding & Training	19
• Onze samenwerking	21
• 't Kabouterhuis in de media	25
• Maatschappelijk verantwoord ondernemen	30

Jaarverantwoording

Raad van Toezicht	32
Ondernemingsraad	35
Personeelsgegevens	37
Financiële gegevens	38
De toekomst	40
 Contact	 42
 Colofon	 42

Voorwoord Lilian Tham

Ruim tien jaar geleden, in 2015, begon ik als directeur-bestuurder van MOC 't Kabouterhuis – oftewel als Hoofdkabouter. Wat een reis is het sindsdien geweest!

Ook het afgelopen jaar werkten we met hart en ziel aan onze missie: zoveel mogelijk kinderen en gezinnen tijdig de juiste zorg bieden. We deden er alles aan om de wachtlijsten zo kort mogelijk te houden en gingen gebiedsgericht aan de slag in alle regio's. Daarbij stonden vragen centraal als: hoe zorgen we dat onze trajecten effectief en efficiënt verlopen? En hoe verdelen we de taken met onze ketenpartners, zodat ieder kind passende zorg ontvangt?

De wachttijden in de gehandicaptenzorg blijven helaas verder oplopen. Hoewel wij een beperkt aantal kinderen doorverwijzen, heeft dit toch grote gevolgen: de doorstroming stakt, waardoor wij minder nieuwe kinderen kunnen helpen. Het raakt ons diep als een kind na een afgerond traject bij ons thuis komt te zitten, simpelweg omdat er geen geschikte vervolgplek is. Het stelt ons voor een ethisch dilemma: helpen we nieuwe kinderen verder, of blijven we kinderen ondersteunen die eigenlijk al zijn uitgestroomd? Een eenvoudig antwoord is er niet. Gelukkig werken we in bijvoorbeeld Amsterdam aan nieuwe vormen van ondersteuning en behandeling, samen met kinderopvangorganisaties en scholen.

Ondanks deze uitdagingen – bezuinigingen, ziekteverzuim, openstaande vacatures – hebben onze teams veerkracht en betrokkenheid laten zien. We zijn trots dat we vrijwel al onze functies met vaste medewerkers invullen, nauwelijks zzp'ers nodig hebben en zelfs ruim voldoende kinderpsychiaters in huis hebben. Dat is in deze tijd echt bijzonder.

Wat wel complex blijft, is het werken met uiteenlopende financieringssystemen per regio. Tegelijkertijd stellen we onszelf een belangrijke vraag: hoe houden we de werkdruk hanteerbaar én zorgen we dat mensen met plezier blijven werken? Die vraag leidde tot mooie gesprekken met collega's en een inspirerende brainstormmiddag over onze meerjarenstrategie – vol ideeën en energie.

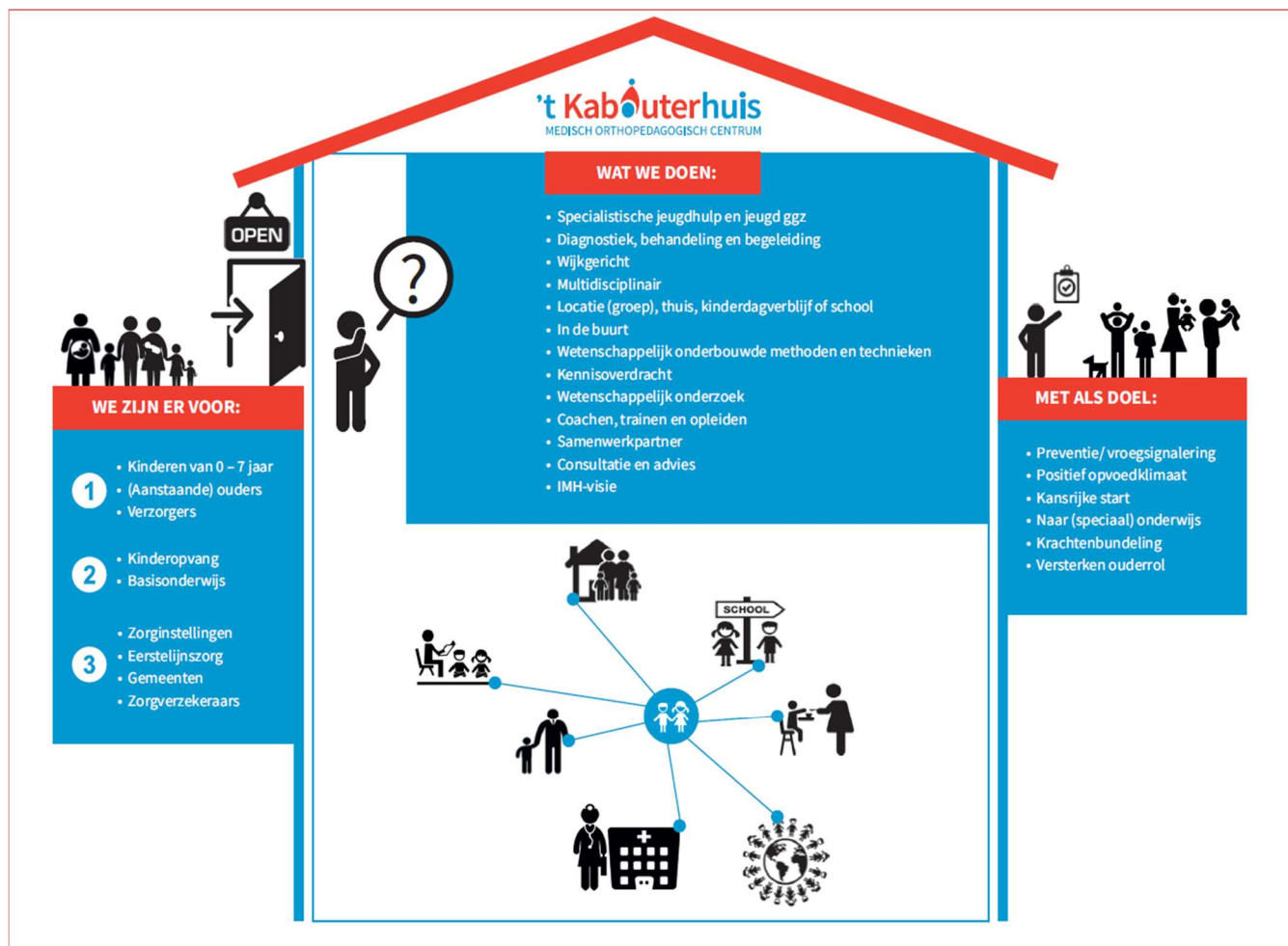
Die strategie zal ik voortaan vanaf de zijlijn volgen. Na tien intensieve, inspirerende jaren is het tijd om ruimte te maken voor iets nieuws. Het afscheid valt mij niet licht – deze organisatie en doelgroep zitten diep in mijn hart. Maar ik weet zeker: 't Kabouterhuis bestaat al tachtig jaar dit jaar. Bevlogen, deskundig en stevig geworteld in inhoud en menselijkheid – zulke organisaties zijn zeldzaam.

Met dankbaarheid draag ik het stokje over aan Astrid Rotering en Joost van der Hulst.

Lilian Tham, Directeur-bestuurder MOC 't Kabouterhuis

Onze missie en visie

Onze missie, visie en strategie

Missie

Ieder kind verdient het om in een gezonde en veilige omgeving op te groeien. Onze hulp is op de eerste plaats gericht op een gezonde sociale en emotionele ontwikkeling van het jonge kind (- 9 maanden tot 0 – 7 jaar). Daarbij zetten wij de relatie tussen ouder, kind en omgeving centraal, om **zo vroeg mogelijk** een veilige en sensitieve relatie met hun (ongeboren) jonge kind te ontwikkelen.

Visie

Wij werken vanuit de visie **'Kind in Context'**: een geïntegreerde werkwijze waarbij wij het kind onderzoeken, diagnosticeren, behandelen en begeleiden in de omgeving waarin het opgroeit. Essentieel in onze behandeling en begeleiding is de rol van ouders en het sociale netwerk rondom het kind. **Vroegtijdige signalering en behandeling** kan problemen op latere leeftijd voorkomen. Wij streven daarom naar een sterke professionalisering van het voorveld om problemen snel te (h)erkennen en tijdig in te grijpen.

Strategie

Diagnosticeren, behandelen en begeleiden doen wij vanuit multidisciplinaire teams. Wij hebben veel specialistische kennis en expertise op het gebied van het jonge kind onder één dak en werken nauw samen met andere betrokkenen rondom het kind en gezin. Wij bieden passende zorg (niet te veel, maar ook niet te weinig) door middel van vraaggerichte programma's: we bieden hulp op maat. Door kennis te ontwikkelen, te delen, toe te passen en te vernieuwen blijven wij onze hulp optimaliseren.

Onze doelstelling

Ons doel is het optimaliseren van de ontwikkeling van het jonge kind. Daarnaast willen we de ouders versterken in hun ouderrol, de kwaliteit van de ouder-kind relatie verbeteren, de omgeving versterken in de begeleiding van het kind en daarmee een positief opvoedklimaat creëren. Zodat het kind en zijn/haar omgeving zo snel mogelijk weer verder kunnen, zonder onze hulp.

Bij 't Kabouterhuis werken we **multidisciplinair**: orthopedagogisch medewerkers, gezinsbegeleiders, gedragswetenschappers, kinderartsen, kinderpsychiaters, kinderrfysiotherapeuten, logopedisten, psychotherapeuten en verpleegkundigen.

In de buurt

Vanuit het relationeel perspectief is het belangrijk om het kind zoveel mogelijk in de eigen omgeving te onderzoeken, begeleiden en behandelen. Dat kan betekenen dat hulp wordt geboden thuis, bij de opvang of op school, maar ook dat een kind samen met de ouders/verzorgers naar een locatie komt. Wanneer groepsbehandeling geïndiceerd is dan zal dit gecombineerd worden met hulp in de context, met aandacht voor de ouder/verzorgers-kind relatie.

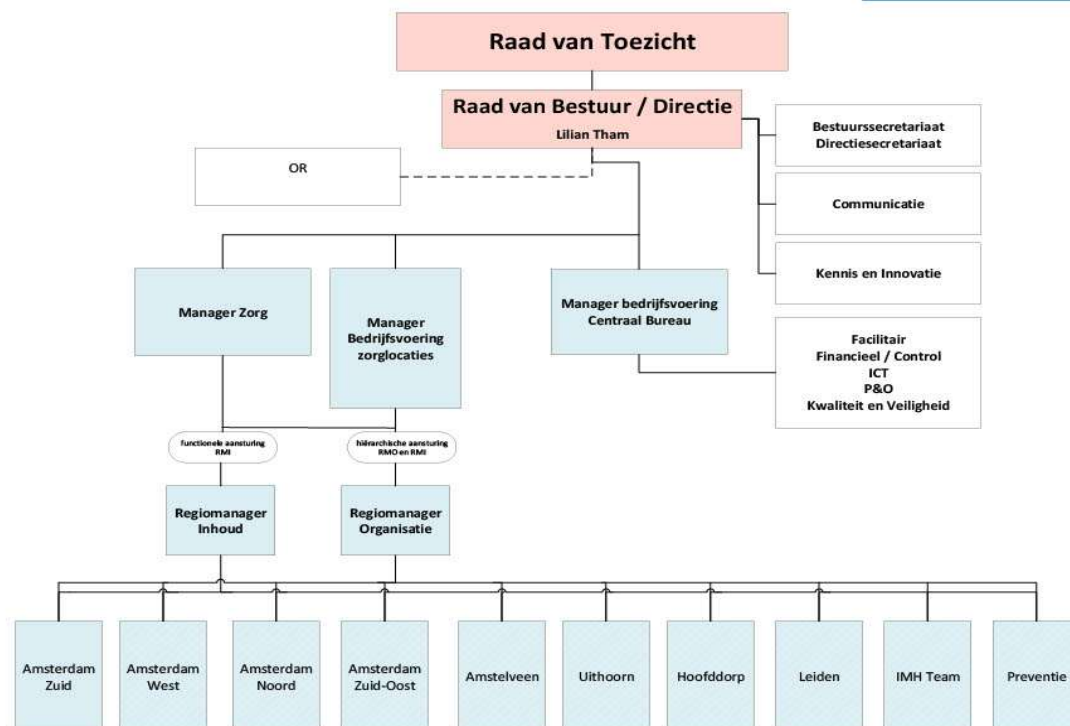
Zorg op maat

Uitgangspunt is dat we zo vroeg als mogelijk hulp bieden, zo kort als mogelijk en zo lang als nodig. Als behandeling op vroege leeftijd nodig blijkt, dan moet dat zo **snel mogelijk**. Iedere dag dat er vertraging van ontwikkeling is, zorgt voor een groeiende achterstand, die moeilijker is in te lopen.

Wanneer er hulp nodig is, wordt er integraal vanuit de lokale zorgvraag en omstandigheden, toegankelijk, samen met kind en ouders en hun netwerk, vorm en inhoud gegeven aan datgene wat vanuit de zorgvraag nodig is. Daarin wordt **zo intensief als nodig** en aangepast op de mogelijkheden van kind, gezin en bredere context hulp geboden. Belangrijk daarbij is het op- en afschalen wanneer nodig, zowel intern als in de samenwerking met ketenpartners.

Organogram

MOC 't Kabouterhuis organogram, versie 13 maart 2024

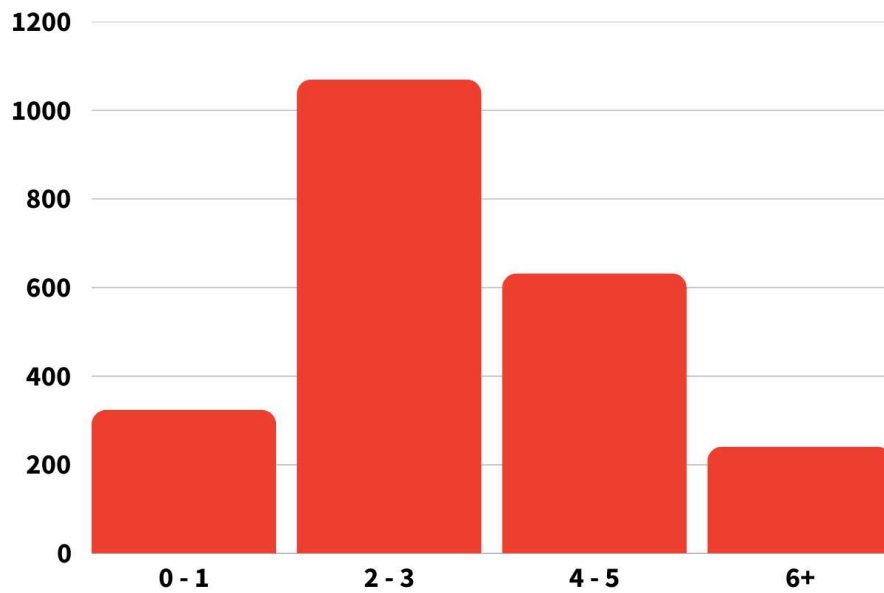
Kinderen van 0 - 7 jaar en hun ouders helpen

Hulp aan bijna 2300 kinderen in 2024

't Kabouterhuis biedt buurtgericht hulp en zorg bij...

- gedrags- en opvoedingsproblemen
- problemen rond eten, slapen, huilen en moeilijk gedrag bij zeer jonge kinderen en baby's
- autisme
- hechtingsproblemen
- verwerken van trauma
- angststoornissen
- taal- en spraakstoornissen
- eetstoornissen

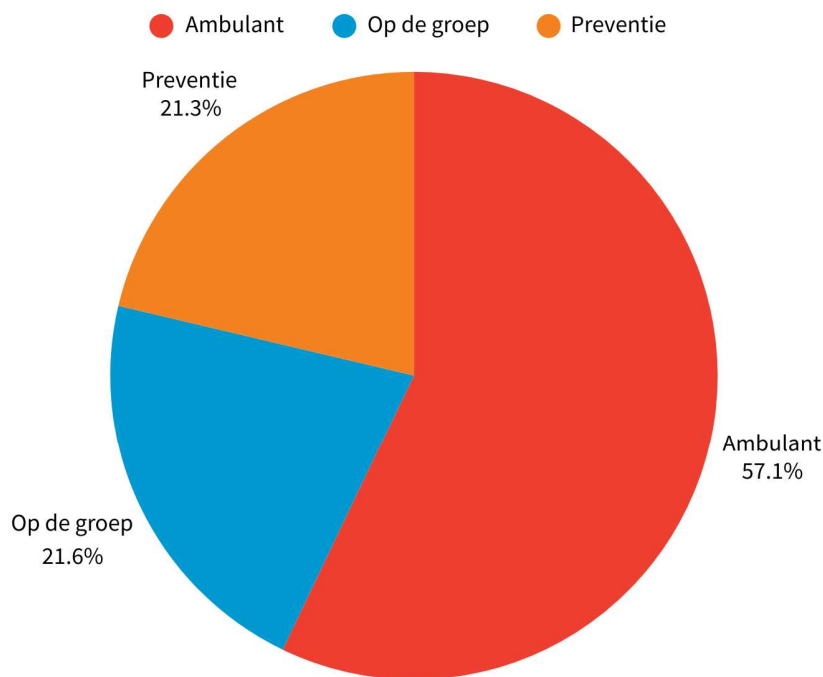
Aantal kinderen per leeftijdsgroep

Leeftijd	Aantal	Percentage
0 - 1	342	15 %
2 - 3	1070	47 %
4 - 5	632	28 %
6+	241	10 %
Totaal	2285	100 %

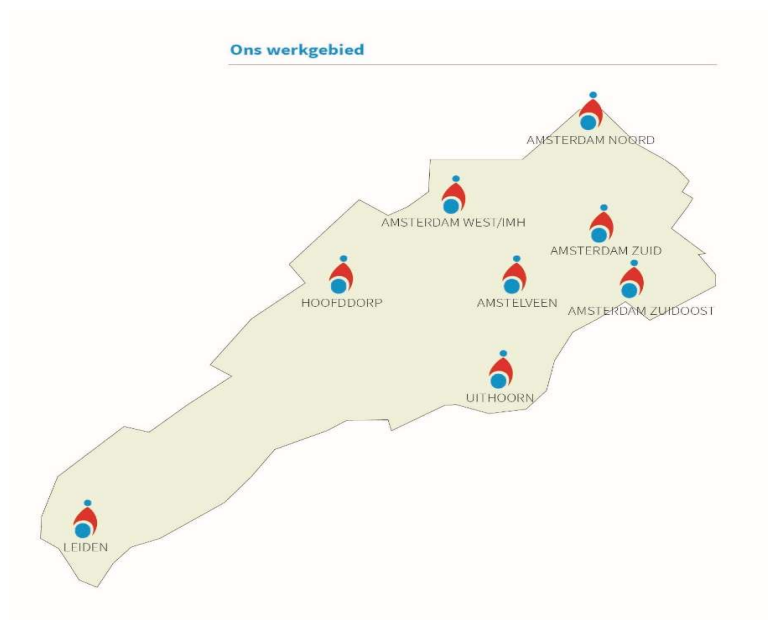
In totaal had 't Kabouterhuis 2285 kinderen in zorg. Hiervan zaten 493 kinderen op de deeltijdbehandeling op een groep (21,6%), kregen 1305 kinderen ambulante behandeling (57,1%) en 487 kinderen hielpen wij met ons preventie-aanbod (21,3%). Dit zijn bijvoorbeeld trainingen en hulp in de klas of kinderopvang.

In 2024 hielpen we 2285 kinderen van 0 - 7 jaar

Van deze kinderen is 71 % jongen en 29 % meisje (het percentage genderneutraal is onbekend).

De kinderen gingen naar een van de locaties van 't Kabouterhuis: vijf locaties in Amsterdam, een in Leiden, Hoofddorp, Uithoorn en Amstelveen. Wij werken zoveel mogelijk buurtgericht.

Aantal kinderen in behandeling bij 't Kabouterhuis per gemeente in 2024

Regio	Gemeente	Som van Totaal	Som van Totaal kinderen	
Amstelland	Aalsmeer	29	90.698	0,0%
Amstelland	Amstelveen	162	8.914	1,8%
Totaal Amstelland		191	99.612	0,2%
Amsterdam	Amsterdam	1.321	58.089	2,3%
Totaal Amsterdam		1.321	58.089	2,3%
DUO	Diemen	41	2.316	1,8%
DUO	Ouder-Amstel	19	1.053	1,8%
DUO	Uithoorn	104	3.777	2,8%
Totaal DUO		164	7.146	2,3%
Gooi en Vechtstreek	Gooise Meren	3	5.148	0,1%
Gooi en Vechtstreek	Hilversum	2	7.522	0,0%
Gooi en Vechtstreek	Wijdereen	-	1.673	0,0%
Totaal Gooi en Vechtstreek		5	14.343	0,0%
Haarlemmermeer	Haarlemmermeer	289	11.969	2,4%
Totaal Haarlemmermeer		289	11.969	2,4%
Holland Rijnland	Alphen aan den Rijn	1	29.676	0,0%
Holland Rijnland	Hillegom	1	1.854	0,1%
Holland Rijnland	Katwijk	16	5.378	0,3%
Holland Rijnland	Leiden	26	7.656	0,3%
Holland Rijnland	Leiderdorp	7	4.696	0,1%
Holland Rijnland	Lisse	6	2.779	0,2%
Holland Rijnland	Nieuwkoop	1	2.147	0,0%
Holland Rijnland	Noordwijk	6	3.106	0,2%
Holland Rijnland	Oegstgeest	7	2.743	0,3%
Holland Rijnland	Teylingen	8	2.777	0,3%
Holland Rijnland	Zoeterwoude	2	676	0,3%
Totaal Holland Rijnland		81	63.488	0,1%
Regio IJmond (Midden Kennemerland)	Beverwijk	4	3.119	0,1%
Regio IJmond (Midden Kennemerland)	Heemskerk	1	2.645	0,0%
Regio IJmond (Midden Kennemerland)	Velsen	11	12.711	0,1%
Totaal Regio IJmond (Midden Kennemerland)		16	18.475	0,1%
Utrecht West	De Ronde Venen	34	3.410	1,0%
Utrecht West	Stichtse Vecht	-	6.602	0,0%
Utrecht West	Woerden	-	3.920	0,0%
Totaal Utrecht West		34	13.932	0,2%
Zaanstreek-Waterland	Edam-Volendam	4	2.421	0,2%
Zaanstreek-Waterland	Landsmeer	9	1.968	0,5%
Zaanstreek-Waterland	Oostzaan	3	688	0,4%
Zaanstreek-Waterland	Purmerend	15	6.682	0,2%
Zaanstreek-Waterland	Waterland	5	1.130	0,4%
Zaanstreek-Waterland	Wormerland	4	2.776	0,1%
Zaanstreek-Waterland	Zaanstad	96	12.298	0,8%
Totaal Zaanstreek-Waterland		136	27.963	0,5%
Zuid Kennemerland	Bloemendaal	3	1.790	0,2%
Zuid Kennemerland	Haarlem	19	13.079	0,1%
Zuid Kennemerland	Heemstede	4	2.114	0,2%
Zuid Kennemerland	Zandvoort	5	942	0,5%
Totaal Zuid Kennemerland		31	17.925	0,2%
Eindtotaal		2.268	332.942	0,7%
Overig		17		

Kolom 2: aantal kinderen bij 't Kabouterhuis in 2024 per gemeente.

Kolom 3: aantal kinderen van 0 - 7 jaar per gemeente.

Kolom 4: het percentage van het aantal kinderen van 0 – 7 jaar per gemeente in onze zorg.

Wat vinden de ouders van ons?

We kregen van de ouders van onze kinderen een **8** in 2024

Aan het einde van een behandeling vullen ouders een vragenlijst in over hoe tevreden ze zijn met de behandeling bij 't Kabouterhuis en of er ruimte is voor verbetering. Dit cijfer is lager dan voorafgaande jaren doordat er een andere vragenlijst en scoring is gebruikt. Een greep uit hun reacties (geanonimiseerd):

- “Jullie hulp heeft een enorme positieve impact op ons gezin gehad. We weten beter waar we aan toe zijn en hoe we invloed op de situatie kunnen hebben. Hierbij zijn wij als ouders en vooral ons dochtertje enorm mee geholpen.”
- “Kabouterhuis was crucial and fundamental for my daughters development, intellectually and emotionally. she evolved a lot by being there, but because she is so small and due to autism she still needs

help and us as parents also. We were also advised by kabouterhuis to be referred to a new institution for further help.”

- “Het was een intensief traject voor ouders en kind maar wel een heel goed traject. Er wordt goed uitgevraagd, feitelijk geobserveerd, goed samengewerkt met ouders en een goed advies gegeven. Wij gunnen gezinnen met een kind met ontwikkelingsproblemen een dergelijk multidisciplinair traject. Het advies geeft duidelijkheid en richting waardoor je ook weer als gezin verder kunt.
- “Veel empathie naar ons als ouders, gerichte hulp geboden en een waanzinnig sterk emdr traject. Hulde aan de collega's.

Punten die beter kunnen en waar wij mee aan de slag gaan:

- Bij werkende ouders en een klein netwerk is het lastig om een kindje om 14.00 uur al te moeten ophalen en daarna thuis te blijven.
- Er is behoefte aan een portaal waarbij ouders zelf toegang hebben tot informatie.
- Meer informatie voorafgaand aan en gedurende het traject.

De stem van de ouders

Wat hebben ouders nodig van 't Kabouterhuis? En wat kunnen wij leren van hun feedback en input? Bijvoorbeeld van hun ervaringen bij de aanmelding, onze manier van communiceren, (heldere) informatie over de behandeling, praktische behoeften, psycho-educatie en behoefte aan contact met andere ouders. We organiseerden gedurende het jaar een ouderbijeenkomst waar ouders, medewerkers en directeur-bestuurder Lilian Tham met elkaar praatten. Het doel is om in 2025 op iedere locatie een ouderbijeenkomst te organiseren en om invulling te geven aan medezeggenschap.

Van de ouderbijeenkomsten die tot nu toe zijn geweest, zijn verslagen gemaakt. Hiervan is een samenvatting gemaakt van punten die organisatie breed aandacht verdienen. Een analyse van de uitkomsten op organisatieniveau heeft nog niet plaatsgevonden o.a. doordat niet op alle locaties ouderbijeenkomsten zijn geweest. In oktober 2024 is de vorm om te komen tot een structurele vorm van jaarlijkse ouderbijeenkomsten vastgesteld. Vanaf 2025 vindt er jaarlijks minimaal 1 ouderbijeenkomst plaats op alle locaties in bijzijn van directeur-bestuurder. De uitkomsten worden half jaarlijks bij elkaar gebracht om (verbeter)acties te formuleren voor de gehele organisatie.

Door middel van vragenlijsten kunnen ouders aangeven wat hun ervaringen en bevindingen zijn na een behandeling van hun kind bij 't Kabouterhuis. De ouders kunnen op deze lijst ook aangeven wat zij als een verbetering zouden zien.

Kinderen met autisme 2024

In 2024 stroomden de meeste kinderen die bij ons op een autismegroep zaten uit naar een vorm van onderwijs of voorschool. We bieden deze gespecialiseerde behandelgroep aan op meerdere locaties: Hoofddorp (2019) Amstelveen (2020), Amsterdam Zuidoost (2021) en Amsterdam Noord (2021).

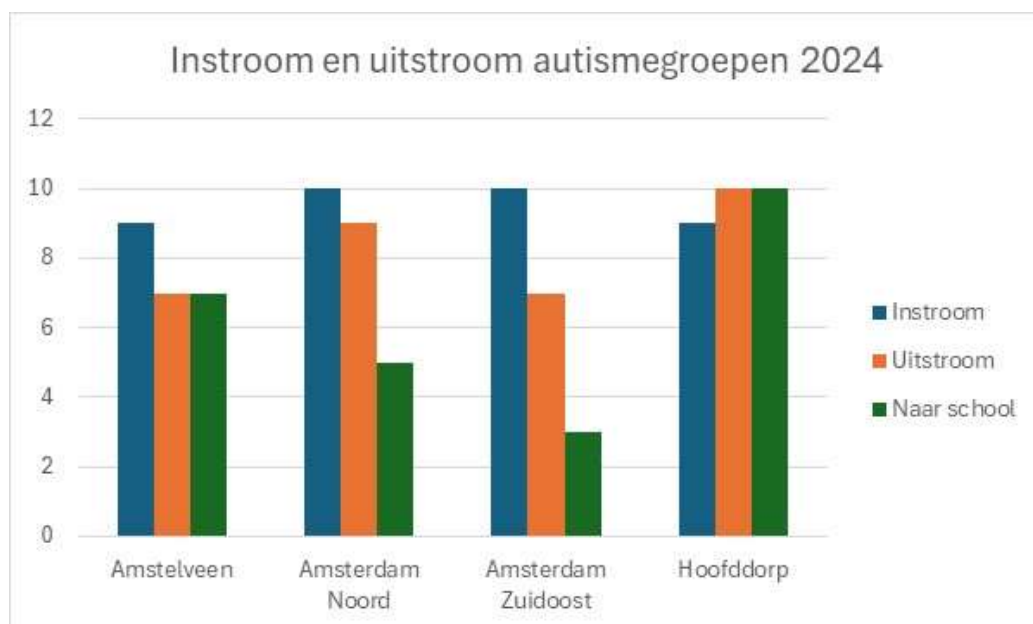
Jonge kinderen met autisme, die niet beschikten over schoolse vaardigheden, werden in de regel naar een kinderdagactiviteitencentrum (KDC) van de gehandicaptenzorg gestuurd. De intensieve behandeling die MOC 't Kabouterhuis biedt, is gericht op verdere ontwikkeling, zodat er **wel sprake is van schoolse vaardigheden aan het einde van de behandeling**.

Naar school gaan, biedt een ander toekomstperspectief dan een dagactiviteitencentrum. Bovendien geeft het qua zorgkosten een ander en voordeliger kostenplaatje. Een grove berekening voor 15 jaar zorg (tot 18^e levensjaar) loopt al snel op naar een kostenvoordeel van ruim een half miljoen euro per kind.

Uitstroom autismegroepen naar school in 2024

Deeltijdverblijf Autismegroep	Instroom	Uitstroom	Naar school	% van totaal
Amstelveen	9	7	7	100%
Amsterdam Noord	10	9	5	56%
Amsterdam Zuidoost	10	7	3	43%
Hoofddorp	9	10	10	100%
	38	33	25	76%

Van de 33 kinderen gingen vorig jaar 25 kinderen naar school (speciaal en regulier onderwijs) na een behandeling bij MOC 't Kabouterhuis (76%). Op locaties Hoofddorp en Amstelveen stroomden in 2024 alle kinderen uit naar school.

Klacht

In 2024 hebben vijf cliënten van het 't Kabouterhuis contact gezocht met Jeugdstem in verband met vragen, problemen of klachten. Via de interne klachtenprocedure zijn vier klachten behandeld. Geen van deze klachten is terecht gekomen bij de klachtencommissie cliënten. Jeugdstem is de organisatie van vertrouwenspersonen in de jeugdzorg.

Kwaliteitseisen

MOC 't Kabouterhuis is gecertificeerd volgens de ISO Zorg en Welzijn. Ook in 2024 voldeden we aan de eisen van het Keurmerkinstituut.

Jaarlijks toetst het Keurmerkinstituut of ons kwaliteitsmanagementsysteem voldoet aan de eisen van de NEN15224 (ISO voor de Zorg).

't Kabouterhuis heeft complimenten ontvangen op basis van het bijwonen van cliëntbesprekingen, dossierinzage en gesprekken met collega's van locatie Zuid, locatie Zuidoost en het Centraal Bureau. De auditoren waarderen de open gesprekken met medewerkers en dat medewerkers met hart en ziel voor 't Kabouterhuis werken.

Aandachtspunten uit externe audit:

- Het is onduidelijk hoe men de risico-inventarisatie doet m.b.t. het onderdeel 'veilig opgroeien'.
- De ARIJ was niet aantoonbaar in een aantal cliëntendossiers. Het is voor medewerkers niet duidelijk wie verantwoordelijk is voor het invullen van de ARIJ, en bij langere trajecten is het niet duidelijk of de ARIJ geëvalueerd of opnieuw wordt ingevuld.
- Op locatie Zuid werkt men met de werkinstructie locatie Zuid. De risico's zijn dat men afwijkt van documentenbeheer en de afspraken binnen de organisatie.
Dit document is een verzamelplek voor medewerkers naar alle actuele werkafspraken op de locatie. Het risico zit in het up-to-date houden van dit document, zodat medewerkers actuele werkafspraken tot hun beschikking hebben.

Tijdelijk verbeteringen

Bij de volgende interne audit (voorjaar 2025), evenals de volgende externe audit (najaar 2025), wordt gekeken of de acties die wij uitzetten op bovenstaande punten het gewenste resultaat hebben bereikt.

Preventie

Als de expert op het gebied van hoog specialistische zorg voor het jonge kind zijn we ook actief op het gebied van preventie en dragen we maximaal bij aan preventieve activiteiten, scholing en samenwerking met ketenpartners.

Daar waar het voorveld nog niet sterk genoeg is of nog in ontwikkeling is, zetten we onze expertise breed en integraal in ten behoeve van jonge kinderen die iets extra's nodig hebben: van algemene scholing aan professionals rondom het kind tot (primaire, secundaire en tertiaire) preventieve interventies. Het vergroten van kennis en vaardigheden bij ouders, KDV-/voorschoolmedewerkers, leerkrachten en andere zorgprofessionals is één van onze belangrijkste taken.

Preventie bij 't Kabouterhuis is gestoeld op het:

- voorkomen van psychosociale en gedragsproblematiek
- verminderen en in de hand houden van probleemgedrag
- vroegtijdig opsporen van risicofactoren

Dit zorgt voor het zoveel mogelijk beperken van intensieve en/of specialistische zorg op latere leeftijd. Hiervoor zetten wij graag onze expertise in. Dit doen wij door bijvoorbeeld trainingen aan ouders en kinderen, aan zorgprofessionals, zoals pedagogisch medewerkers (pm's) bij de kinderopvang, en door individuele begeleiding en coaching.

Cijfers preventie 2024

De belangrijkste ontwikkeling in 2024 is dat de vraag naar preventieactiviteiten blijft groeien, zowel in de kinderopvang als in de onderbouw van de basisscholen. Er is blijvend behoefte aan het trainen van professionals in kennis en het ondersteunen en adviseren van professionals op de opvang en scholen. Dit om te voorkomen dat kinderen onnodig bij de specialistische jeugdzorg terechtkomen. En de hiermee gepaard gaande (hoge) kosten.

Okido	192 trajecten
Alert4you	229 trajecten Amsterdam en 206 trajecten Uithoorn
Sova-training	31 trainingen
Cool little Kids	3 trainingen

Cool Little Kids: training voor ouders

Deze cursus is een samenwerking met Prezens afdeling van Ingeest (ggz-instelling) en is bedoeld voor ouders van peuters en kleuters (2,5 - 6 jaar) die in vergelijking met leeftijdsgenootjes meer last hebben van verlegenheid en angst.

Okido

Okido is een Amsterdams samenwerkingsverband bestaande uit verschillende organisaties. Een *Okido* traject heeft als doel de integratie van kinderen met een beperking of ontwikkelingsprobleem in de reguliere kinderopvang mogelijk te maken. De jeugdzorgmedewerker van MOC 't Kabouterhuis schrijft op basis van observatie een begeleidingsplan waar de extra pedagogisch medewerker op de groep mee aan de slag kan om het kind individuele aandacht te geven.

Alert4you

De jeugdzorgwerker wordt bij *Alert4you* ingezet als coach en is specialist bij vragen over de ontwikkeling/gedrag van een kind op de groep. De jeugdzorgwerker geeft tips en adviezen aan de professional van de kinderopvangorganisatie, zowel over kinderen als over groepsmanagement.

SoVa-training

Een sociaal-emotionele vaardigheidstraining voor kinderen van 4 t/m 6 jaar die hierin extra begeleiding kunnen gebruiken. De training vindt plaats op een school of een locatie van 't Kabouterhuis. Bij de SoVa trainingen 4-6 jaar is iemand uit het wijkteam de co-trainer.

Specialistische Jeugdzorg Specialistisch Onderwijs (SJSO)

MOC 't Kabouterhuis is vanaf schooljaar 2018-2019 als aanbieder betrokken bij SJSO in Amsterdam en DUO (Diemen, Uithoorn en Ouder-Amstel). De specialistische jeugdhulp voor leerlingen in het speciaal onderwijs en hun ouders is direct toegankelijk op school, waardoor zorg en leren nog beter worden geïntegreerd. Vroegsignalering en vroegbehandeling zijn ook hier leidraad, maar het belangrijkste is dat het kind in zijn eigen omgeving (de school) kan worden ondersteund met zorg. 't Kabouterhuis kan in overleg met school en afhankelijk van afspraken met de samenwerkingspartners orthopedagogisch medewerkers, gezinsbegeleiders, gedragswetenschappers en psychiaters inzetten, die zo samen met de leerkrachten en IB-ers geïntegreerde teams vormen.

Kennis & innovatie

De afdeling **Kennis en Innovatie** (K & I) houdt zich bezig met wetenschappelijk onderzoek, opleidingen, interne en externe training & opleiding en innovatie.

Innovatie

Aan de slag met AI en in kaart op welke manier AI de zorg kan ondersteunen en werkprocessen efficiënter kan maken. Wordt vervolgd in 2025.

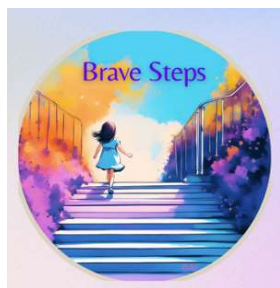

EMDR bij jonge kinderen

In samenwerking met Carlijn Roos van Amsterdam UMC is het onderzoek naar de werking van EMDR bij jonge kinderen in 2024 afgerond. De resultaten zijn positief en inmiddels gepubliceerd: *Preliminary efficacy of eye movement desensitization and reprocessing for children aged 1.5–8 years with PTSD: a multiple baseline experimental design (N=19)*.

Evaluatie 'Kindje in Hoofd en Hart'

In samenwerking met Arkin, Youz en de Universiteit van Amsterdam voeren wij een evaluatieonderzoek uit naar de resultaten van de groepsbehandeling *Kindje in Hoofd en Hart*. Dit onderzoek liep in 2024 en wordt voortgezet in 2025.

Brave Steps

Het eerdere onderzoek naar de effectiviteit van de preventieve interventie *Cool Little Kids* (een training voor ouders van angstige kinderen) heeft geleid tot de doorontwikkeling van *Brave Steps*. Dit nieuwe project, gestart in 2024, richt zich op het versterken van zelfvertrouwen bij jonge kinderen die gevoelig zijn voor angst. Wij werken hierin samen met de Universiteit Leiden en de GGD Amsterdam.

Onderzoek gehechtheid en trauma

Binnen de Academische Werkplaats Jonge Kind (AWJK), een samenwerking met Amsterdam UMC, werken wij mee aan onderzoek naar eenduidigheid in terminologie en meetinstrumenten rond gehechtheid en trauma bij jonge kinderen. In 2024 verscheen hierover een eerste artikel in het *Tijdschrift voor Orthopedagogiek*.

Samen Sterk aan de Start

Gedurende 2024 namen wij deel aan het onderzoeksproject *Samen Sterk aan de Start*, in samenwerking met het Onze Lieve Vrouwe Gasthuis (OLVG) en NPI Specialist in Persoonlijkheidsproblematiek.

TANDEM-studie

Sinds 2024 nemen wij deel aan de TANDEM-studie op onze locaties in Hoofddorp en Leiden. Deze studie onderzoekt de effectiviteit van *Theraplay* bij kinderen met een autismespectrumstoornis (ASS) en hun ouders.

Opleiding en training

De Jonge Kind Academie (JKA) is het opleidingsinstituut van MOC 't Kabouterhuis. De Jonge Kind Academie streeft ernaar alle professionals die direct of indirect met jonge kinderen werken, te helpen om nóg beter hun werk te doen. Daarom organiseren we trainingen, opleidingen, webinars en bieden we supervisie. Veel trainingen zijn “blended”. De live-bijeenkomsten worden veelal ondersteund door e-learnings.

Interne trainingen

We organiseerden trainingen en opleidingen voor onze eigen collega's. Deze werden beoordeeld met een gemiddelde van een **8,5**.

- 26 trainingen uit het basispakket trainingen (van vlaggensysteem tot effectief en efficiënt rapporteren, en van IMH-basis tot medische handelingen op de groep) die verplicht zijn voor verschillende zorginhoudelijke functiegroepen. Daaraan deden in totaal 288 collega's mee.
- Opleidingen, waaronder die voor PRT, VHT en VIB.
Een groep collega's die met kinderen met de diagnose ASS werken, werd opgeleid in de interventie Pivotal Response Treatment.
- Gedurende het jaar leiden we, samen met AIT, Associatie voor Interactiebegeleiding en Thuisbehandeling, onze gezinsbegeleiders op in Video Home Training en orthopedagogisch medewerkers in Video Interactie Begeleiding.
- Supervisie specifiek voor de collega's die PRT-behandelingen doen, voor ouder-kindbehandelaars, en voor diegenen die EMDR-behandelingen uitvoeren.
- In 2024 startte de eerste groep collega's met de Geef me de Vijf-opleiding.

Externe trainingen

We organiseerden trainingen en opleidingen voor professionals buiten 't Kabouterhuis:

- In opdracht van de gemeente Amsterdam trainden we **341 pedagogisch medewerkers** die op voorscholen en kinderdagverblijven in Amsterdam werken. Zij volgden de verschillende varianten van de **Kinderen die-opvallen-trainingen** (onder andere over contactproblemen, over trauma, en

over gespreksvoering met ouders). Diezelfde trainingen gaven we in Uithoorn, waarvan vier in opdracht van de gemeente.

- Kinderopvangorganisaties uit het hele land namen de Kinderen-die-opvallen-trainingen zelf bij ons af, dus zonder tussenkomst van hun gemeente.. En veel **IMH-basistrainingen**, in-company en aan groepen voor open-inschrijving, aan professionals uit alle hoeken van Nederland. Zij werken grotendeels vanuit een andere discipline met jonge kinderen en gezinnen.
- Ook voor scholing op het gebied van autisme bij jonge kinderen en traumasensitief werken, wisten andere jeugdhulporganisaties, basisscholen, kinderopvangorganisatie en CJG's ons goed te vinden.
- **Nieuw in 2024 was de basistraining Het Jonge Kind (0-6 jaar)**, bedoeld voor alle professionals die werken met jonge kinderen (0-6 jaar) en hun ouders/opvoeders en die meer kennis willen over de normale ontwikkeling van het jonge kind en over de meest voorkomende ontwikkelings- en/of gedragsproblemen bij jonge kinderen.

Wij werden beoordeeld door de externe deelnemers met een 8,4.

Verder organiseerden we in 2024, samen met vakblad VROEG, vier goed bekeken webinars voor de kinderopvang over autisme, trauma, gedrag en prikkelverwerking.

Stage- en opleidingsmogelijkheden

Wij bieden uitdagende stageplaatsen aan voor hbo-studenten Pedagogiek en Social Work, evenals voor wo-studenten Orthopedagogiek en Psychologie. Daarnaast beschikken wij, in samenwerking met Youz/Parnassia, over een erkende praktijkopleidingsplaats voor de opleiding tot GZ-psycholoog. Bij ons krijg je de kans om praktijkervaring op te doen binnen een professionele, lerende organisatie, waarin persoonlijke groei en deskundigheidsbevordering centraal staan.

Onze samenwerking

Samen met de gemeente Amsterdam en onze kernpartners werken we aan het verminderen van de wachttijd voor de kinderen op onze wachtlijsten.

Kinderen op de wachtlijst voor een intakegesprek en/of behandeling bij 't Kabouterhuis kunnen **tijdens het wachten al een deel van de diagnostiekmodules krijgen**. Ook kijken we samen met Impuls, Swazoom, Cordaan, het OKT en Philadelphia of het nodig en mogelijk is een andere vorm van hulp / ondersteuning op te starten tijdens het wachten. Zo helpen wij in afwachting van een plek alvast een kind en de ouders en zorgen we ervoor dat een kind sneller op de juiste plek komt.

De naam OKIDO staat voor Ondersteuning Kinderen In DagOpvang. Alle samenwerkende OKIDO-partners vinden dat kinderen de kans moeten krijgen om met leeftijdgenootjes op te groeien. Kinderen over wie zorgen bestaan, kinderen met een ontwikkelingsprobleem of beperking moeten ook naar een kinderdagverblijf/voorschool bij hen in de buurt kunnen gaan. Ook als hiervoor specifieke zorg en aandacht van pedagogisch medewerkers in de opvang nodig is. OKIDO maakt *inclusieve kinderopvang* mogelijk.

Samenwerken in de preventie

De wachtlijsten in de jeugdzorg zorgen ervoor dat kinderen met problematiek langer op de kinderopvang blijven. Voor deze complexere problematiek is specialistische kennis nodig. Pedagogisch medewerkers van kinderdagverblijven vinden het fijn als medewerkers uit de jeugd specialistische zorg aansluiten bij oudergesprekken wanneer de zorgen groter worden of wanneer het gewenst is dat er een vervoltraject wordt gestart. De medewerker kan huisbezoeken inplannen om meer zicht te krijgen op de hulpvragen.

't Kabouterhuis: samen met anderen en in de buurt

Het maatschappelijk besef dat vroegsignalering bij jonge kinderen loont, groeit! Dit zorgt voor een stijging van de vraag naar onze zorg. Landelijk is er algemeen een stijging van de zorgvraag, dit zorgt onder andere voor stijgende kosten van de jeugdzorg, oplopende wachtlijsten in de ketenzorg, zowel bij de instroom als bij de uitstroom en toenemende werkdruk in een tijd van personeelsschaarste in een krappe arbeidsmarkt.

Ook het aanmeld- en het uitstroomproces bekeken we in 2024 nader op efficiency en effectiviteit, mede in het licht van dat wij in gezamenlijkheid met onze ketenpartners de taken en vormen van behandeling en ondersteuning beter met elkaar afstemmen.

In 2024 waren de groei in het aantal aanmeldingen, de lange wachtlijsten in de jeugdzorg, de stagnatie in de ketenzorg en de financiering nog steeds, net als de jaren ervoor, van grote invloed op ons werk. We hebben de handen ineen geslagen met samenwerkpartners zoals de gemeenten en andere zorginstellingen en onze aandacht nog meer gericht op **buurt- en wijkgericht werken**, dus in de directe omgeving van het kind. En door domeinoverstijgend te werken binnen de jeugdzorg, het onderwijs en de opvang, om meer samenhang te creëren.

Samenwerking tegen wachtlijsten

Dit resulteerde onder meer in **Gebiedsgericht Samenwerken (GGSW) Amsterdam**.

De bedoeling van gebiedsgericht werken is het ondersteunen van gezinnen in de eigen leefwereld, samen en in goede afstemming met ketenpartners, ook domeinoverstijgend. De ondersteuning en zorg dienen aan te sluiten op die leefwereld. Er zijn zeven gebieden vastgesteld: Centrum/Zuid, Zuidoost/Weesp, Oost, West, Nieuw-West, Noord en DUO (Diemen, Uithoorn en Ouder-Amstel).

In gebied West/Nieuw-West heeft 't Kabouterhuis deelgenomen aan een gebiedsknooppuntoverleg met focus op het 'jonge kind'. Per 1 januari 2025 zijn we aangesloten bij de reguliere gebiedsknooppunt-overleggen.

Achtergrond

Sinds 2021 is de beweging gebiedsgericht samenwerken aanvullende jeugdhulp Amsterdam-DUO (Diemen, Uithoorn en Ouder-Amstel) ingezet. De bedoeling van gebiedsgericht werken is het ondersteunen van gezinnen in de eigen leefwereld. Die leefwereld is groter dan alleen de thuissituatie, denk aan de buurt, school, werk, kinderopvang, voorschool, sport en ontspanning.

Professionals van de sociale basis, onderwijs, de sociale wijkteams, gecertificeerde instellingen en aanvullende specialistische hulp (waaronder de specialistische jeugdhulp of het speciaal onderwijs) vormen met elkaar per gebied een netwerk dat in dat gebied gezamenlijk het maatwerk voor jeugd en ouders verzorgt.

De professionals in dat gebied kennen elkaar, de krachten, de maatschappelijke vraagstukken, de kwetsbare groepen en veelvoorkomende problemen in dat gebied. Zij ontwikkelen een gezamenlijke, gebiedsgerichte manier van werken voor individuele jeugdigen en gezinnen en het gebied.

Wat betekent dit voor 't Kabouterhuis?

't Kabouterhuis werkt al deels gebiedsgericht, we hebben vijf fysieke locaties in Amsterdam-DUO (Diemen, Uithoorn en Ouder-Amstel) en bieden ambulante behandeling in zowel de context (thuis, op kinderdagverblijf/school) als op de eigen fysieke locaties. In 2024 heeft 't Kabouterhuis deelgenomen aan de gebiedsknooppunt-overleggen in gebied West/Nieuw-West.

Alle kinderen horen erbij!

MOC 't Kabouterhuis werkt ook samen met voorscholen, kinderopvang en (speciaal) basisonderwijs in het verminderen van de lange wachttijden in de jeugdzorg. Dit doen wij op verschillende scholen door ondersteuning van de leerkrachten in het reguliere en speciale onderwijs. Onze deskundige medewerkers kunnen een kind individueel ondersteunen in de klas en geven informatie in ouderbijeenkomsten op een school. Zo kunnen kinderen hulp en ondersteuning krijgen op de plek waar het kind is, dus inclusieve zorg. Kinderen krijgen gebiedsgericht ondersteuning en kunnen bijvoorbeeld naar school blijven gaan, zonder dat ze maandenlang of zelfs jarenlang thuis komen te zitten. Door preventie dragen wij ook bij aan het verminderen van de wachtlijsten

Samen met het OLVG en OKL zorg voor kwetsbare aanstaande ouders

De POP-poli van het OLVG ziekenhuis adviseert zwangere vrouwen met een psychiatrische ziekte over (medicamenteuze) behandelingsmogelijkheden gedurende de zwangerschap en na de bevalling. Wij hebben met het OLVG een samenwerkingsovereenkomst om aanstaande ouders te begeleiden in een vroeg stadium en zo nodig, na de bevalling de ouders en de baby te kunnen helpen en begeleiden.

Het doel van de samenwerking is om de zorg aan aanstaande- en 'nieuwe' ouders met psychosociale en psychiatrische problemen te optimaliseren. Door de samenwerking willen we bereiken dat moeders en hun partners met psychische klachten een goede hechting ontwikkelen met hun kind en de verhoogde risico's op hechtingsproblematiek verminderen. De samenwerking krijgt vorm door korte verwijslijnen en snelle afstemming tussen het IMH-team van 't Kabouterhuis, de OuderKindlijn en de POP-poli OLVG.

Tevens heeft 't Kabouterhuis in samenwerking met het NPI, een gespecialiseerd centrum voor behandeling van mensen met persoonlijkheidsproblemen, de groepsbehandeling **Mijn kindje in hoofd en hart**. Deze behandeling is bedoeld voor ouders met psychische problemen en met een baby/peuter tussen nul en twee jaar.

Ouders met psychische problemen kunnen moeite hebben met ontregelingen, het omgaan met hun eigen gevoelens en het gelijktijdig omgaan met de gevoelens van hun kind. Als ouder word je meer sensitief naar je kind, leer je welke signalen je kind afgeeft en krijg je (meer) zelfvertrouwen in je rol van ouder.

Volwassenen en kinderen doorverwijzen naar elkaar

't Kabouterhuis en GGZ inGeest – Prezens zetten zich in om meer kinderen en hun ouders een kansrijke start en leven te bieden. In 2020 gingen wij een samenwerking aan met als doel sneller naar elkaar door te verwijzen. Wij vinden elkaar in onze visie op de relatie tussen ouder en kind en het belang hiervan. We weten dat er lange wachtlijsten zijn.

En verder

In het zorgaanbod voor onze cliënten en op het gebied van onze expertise werken wij nauw samen met ketenpartners en andere zorgaanbieders. Eveneens zijn wij aanspreekpunt en sparringpartner op lokaal, regionaal en landelijk niveau voor politiek, gemeenten en zorgverzekeraars.

Op locatieniveau in Amsterdam, Amstelveen, Hoofddorp, Uithoorn en Leiden onderhouden en investeren wij in nauwe contacten met het veld en de omgeving waarbinnen een gezin functioneert.

Wij zijn kernpartner van de gemeente Amsterdam en de gemeenten Diemen, Uithoorn en Ouder-Amstel (DUO) voor de duur van zes jaar. Eveneens zijn we ingekocht door de regio's Zaanstreek-Waterland, Haarlemmermeer, Holland Rijnland, Gooi- en Vechtstreek en Utrecht West en in Zuid Kennemerland - IJmond zijn we onderaannemer.

't Kabouterhuis in de media

In de zomer van 2024 besteedde dagblad Het Parool aandacht aan de lange wachtlijsten voor kinderen en met de directe gevolgen hiervan voor ouders en kinderen in de praktijk.

't Kabouterhuis werkte mee aan het artikel.

Drieling Anis, Anya en Anas (9) is autistisch en zit altijd thuis: 'Dat dít bestaat in Amsterdam'

De wachtlijst voor opvang van kinderen met een ernstige beperking of stoornis is ellenlang in Amsterdam. De kinderen zitten intussen thuis, staan stil in hun ontwikkeling en ouders lopen op hun tandvlees. *Het Parool* kijkt mee bij drie gezinnen. 'Vanbinnen ben ik een robot. Ik eet, ik slaap, ik overleef.' Ook in het artikel directeur-bestuurder Lilian Tham van 't Kabouterhuis : "De gemeente doet al veel, maar het is niet genoeg. "

Lees het hele artikel uit het Parool van 10 augustus 2024, lees hier een deel:

Drieling Anis, Anya en Anas (9) is autistisch en zit altijd thuis: 'Dat dít bestaat in Amsterdam'

Volgens Cordaan stonden er in heel 2019 veertig kinderen op de wachtlijst voor een plekje op de Kinderdienstencentra van Cordaan en Philadelphia Zorg, nu fluctueert dat in Amsterdam tussen de tweehonderd en tweehonderdvijftig. De wachttijden zijn volgens Cordaan opgelopen van een paar maanden in 2019 tot uitschieters van wel drie tot vijf jaar nu.

Het moet op school gebeuren

Een structurele oplossing moet veel meer worden gezocht in de reguliere kinderopvang en scholen, zegt ook wethouder Marjolein Moorman (Onderwijs, Jeugdzorg). "De gemeente wil kinderen niet onnodig apart zetten," zegt een woordvoerder van Moorman. "Dus dat houdt in dat zorg, begeleiding en expertise naar de reguliere kinderopvang en naar de scholen worden gebracht." Er zijn verschillende initiatieven volgens deze visie in de maak, zoals hybride kinderdagverblijven. Daar werken niet alleen 'gewone' medewerkers in de kinderopvang, maar ook gespecialiseerde

zorgmedewerkers. Voor basisscholen zijn er zogeheten start- en doorstroomklasjes, die moeten zorgen dat ook kinderen die extra zorg nodig hebben in de buurt naar school kunnen blijven gaan.

Het goede nieuws is dat iedereen inmiddels doordrongen is van het probleem, zegt Lilian Tham van 't Kabouterhuis. Tham vindt dat de gemeente echt wel haar best doet om dit probleem te lijf te gaan, maar het gaat traag, ook door de beperkingen van budgetten en gebrek aan onderdak, nóg zo'n hobbel. "En voor alle innovatie en pilots heb je extra personeel nodig dat er niet is." Er is dus nog veel werk te doen.

'PSYCHOFARMACA VOOR HET JONGE KIND - BEHANDELEN BINNEN DE CONTEXT'

In de eerste editie van 2024 van Tijdschrift Psyfar is het artikel 'Psychofarmaca voor het jonge kind - Behandelen binnen de context' verschenen. Kinder- en Jeugdpsychiater Frederike Scheper van 't Kabouterhuis was een van de auteurs van dit nascholingsartikel.

Een samenvatting

Baby's en jonge kinderen ontwikkelen zich razendsnel. Als deze ontwikkeling niet vanzelfsprekend verloopt, kunnen verschillende hulpverleners betrokken raken en verschillende vragen ontstaan. In het veld van geestelijke gezondheidszorg voor jonge kinderen, waar op dit moment meer vragen zijn dan antwoorden over het gebruik van psychofarmaca, moet de voorschrijver zich bewust zijn van deze vragen en samen met ouders en belangrijke anderen rond het kind, keuzes maken.

Zorgvuldige diagnostiek van het kind in diens context en afstemmen met het gezin en met collega's is daarbij essentieel. Medicatie bij kinderen onder 6 jaar is geen eerstekeusbehandeling, niet geïndiceerd als monotherapie, en meestal off-label. De meest gebruikte psychofarmaca bij jonge kinderen zijn stimulantia en antipsychotica. In het artikel beschrijven we hoe behandelaars ontwikkelingssensitief, relationeel binnen een brede context, op maat en transdisciplinair kunnen behandelen met de basisprincipes van evidence-based practice, binnen een reflectieve praktijkvoering.

Wat is normaal en wat abnormaal?

In oktober 2024 verscheen een artikel in het blad KinderopvangTotaal over de extra zorg die sommige kinderen in de kinderopvang nodig hebben en hoe daar als professional mee om te gaan. Kabouterhuis is expert op dit gebied en leverde een belangrijke bijdrage aan het stuk. Wanneer moet je je zorgen maken en wanneer hoort gedrag bij ene fase in de ontwikkeling en is het 'normaal'? De groep kinderen die extra zorg nodig heeft, lijkt te groeien. Hoe kun je daar als kinderopvang mee omgaan?

De groep kinderen die extra hulp en zorg nodig heeft, lijkt te groeien. Hoe kun je daar als kinderopvang mee omgaan?
Die vraag stond centraal tijdens de ontbijtsessie 'Zorgkinderen in de kinderopvang' van de bdkO in de Verkade-fabriek in Zaandam. |
Lianne van der Molen

Wat is NORMAAL en wat ABNORMAAL?

Ondanks het vroege uur – sommige aanwezigen zijn al om half zes vanaf huis vertrokken – is het gesprek aan tafel direct levendig. Dat het aantal zorgkinderen toeneemt, merken veel bestuurders in hun kinderopvangorganisaties. Ze zoeken allemaal naar manieren om daar het beste mee om te gaan. Onder begeleiding van Moniek Zijm (hoofd preventie van Medisch Orthopedagogisch Centrum 't Kabouterhuis in Amsterdam, voor kinderen van 0-7 jaar) en Claudia di Giona (gecoördineerder van Partou) worden tijdens de sessie ervaringen uitgewisseld en het gesprek hierin voortgezet. Er is een grote groep kinderen die niet schoolrijp is met de leeftijd van 4 jaar, maar toch door moet naar het basisonderwijs. Wat opvallend is in het onderzoek, is dat de schermtijd van zowel kinderen als hun ouders daar een rol in speelt. Aanmoediging is bij deze doelgroep een grote factor, in combinatie met een gebrek aan opvoedvaardigheden. Lang focusten de programma's op de kinderen en hun begeleiders, maar werden de ouders een beetje vergeten. Terwijl hun rol natuurlijk essentieel is. Ouders moeten meer worden meegenomen in alle processen.

Onze reactie op de ABA-behandeling en kritische geluiden daarop

In een NOS bericht van 12 april stond dat de patiëntenvereniging NVA (autisme) de zogenoemde ABA behandeling afraadt op basis van een onderzoeksrapport dat in maart vorig jaar verscheen. Het onderzoek is uitgevoerd door het Nederlands Autisme Register in opdracht van VWS omdat er klachten waren binnengekomen over deze behandeling.

In het onderzoek wordt gekeken naar ABA en afgeleide methodieken die in Nederland worden uitgevoerd, zoals Pivotal response training (PRT). ABA is gebaseerd op gedragstherapeutische principes, operante conditionering en gedragsanalyse, die in heel veel behandelingen worden gebruikt. Wat het rapport laat zien is een divers beeld. Er zijn positieve ervaringen maar ook negatieve ervaringen en deze liggen nogal uit elkaar.

Reactie 't Kabouterhuis:

Wij hebben een kwetsbare groep kinderen en ouders, en moeten dus altijd zeer zorgvuldig risico's en kansen afwegen. Onze behandelingen gaan uit van werkzame principes, waaronder elementen uit de

gedragstherapie (Basismethodiek - handleiding - MOC 't Kabouterhuis) en 't Kabouterhuis voert op indicatie ABA-afgeleide behandeling uit, zoals Pivotal response training (PRT).

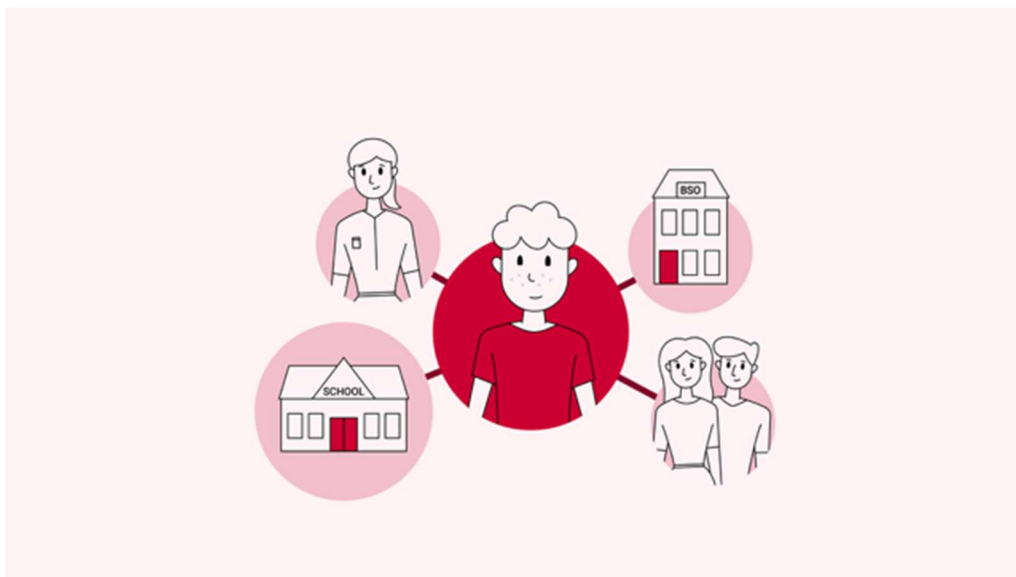
Professionaliteit is belangrijk, maar ook dat de behandeling is ingebed in de context van het kind en gezin, vanuit een behandelteam waarin er regelmatig wordt geëvalueerd en ruimte is voor reflectie.

Wij onderschrijven het AKJ (platform Autisme Jonge Kind voor en door ouders en professionals) hierin: *Elk kind met autisme en elk gezin met een kind met autisme is uniek. Dit maakt dat interventie altijd op maat is en moet passen bij de huidige behoeften van dit kind binnen dit gezin. (...) Concreet levert dit uiteenlopende begeleiding op bij het bereiken van zeer verschillende doelen per individu, die ook weer afhankelijk zijn van de context en de levensfase.*

Amsterdamse initiatieven tegen de wachtenlijsten: samenwerken aan een portaal en een filmpje

't Kabouterhuis is betrokken bij de organisatie van en communicatie over buurtgericht samenwerken samen met ketenpartners, de gemeente Amsterdam en zorgaanbieders. In 2024 gaven we in juli een webinar en maakten een filmpje over de initiatieven ten behoeve van Het Jonge Kind. Op de site van Jeugdhulp Amsterdam-DUO | 1Sociaaldomein.nl ontwikkelden we een kennisbank. Hierop staan de initiatieven ingedeeld op stadsdeel en leeftijd. Kijk op: Home | Jeugdhulp Amsterdam-DUO | 1Sociaaldomein.nl

Meerjarenstrategie 2025 - 2028: een toekomstplan in samenwerking met alle medewerkers

- Hoe blijft het voor jullie van grote meerwaarde te werken voor 't Kabouterhuis?
- Wat maakt 't Kabouterhuis, zowel persoonlijk als vakmatig, een plezierige en leerzame plek om te werken?
- Wat hebben we nodig om onze kwaliteit van diagnostiek en behandeling hoog te houden?
- Wat is er nodig om het werk makkelijker te maken en laat jullie met een goed gevoel na het werk huiswaarts gaan?
- Hoe behoudt 't Kabouterhuis een hoogwaardige deskundigheid, waarmee we ons onderscheiden? Hoe blijven we up to date en waar kunnen we onze zorg innoveren en verbeteren?

Hoe denken medewerkers over bovenstaande onderwerpen? Hierover gingen we met hen in gesprek, op locatie en tijdens een gezamenlijke middag in december. De resultaten en ideeën namen we mee in onze meerjarenstrategie 2025 – 2028.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Werkervaring

't Kabouterhuis werkt samen met Orion, Orion biedt openbaar speciaal primair en voortgezet onderwijs op negen locaties in Amsterdam. Wij bieden hiermee een aantal jongeren uit het speciaal voortgezet onderwijs de kans om werkervaring op te doen in de catering, als social return on investment.

Belang van duurzaamheid

't Kabouterhuis vindt dat ieder kind het verdient om op te groeien in een gezonde en veilige omgeving. Wij dragen daarom naast zorg voor de kleine mens, zorg voor zijn of haar omgeving en het milieu. Wij nemen verantwoordelijkheid voor onze omgeving en de impact van ons handelen. Zo kunnen wij de aarde leefbaar doorgeven aan volgende generaties.

't Kabouterhuis scoort als onderneming met een sociaal doel al goed op het 'people' aspect van de triple P (people, planet, profit) benadering van duurzaamheid, maar kan nog stappen maken op het gebied van 'planet'. Dit heeft 't Kabouterhuis in samenwerking gedaan met adviesbureau de Rockgroup (consultancy bureau op het gebied van duurzaamheid).

Investeren in zonne-energie

In 2024 is onze locatie in Amsterdam West uitgerust met panelen. Onze eigen locatie in Amsterdam Zuid volgend jaar wanneer het dak van de locatie zal worden vervangen. Wel is ons vergadercentrum Mathilde Paviljoen voorzien van zonnepanelen.

Jaarverantwoording

Bedrijfsgegevens

't Kabouterhuis heeft een stichtingsstructuur met een Raad van Bestuur en een Raad van Toezicht volgens de Governance code van de zorg. Daarnaast bestaat de juridische structuur uit een hulpverleningsstichting 'Stichting M.O.C. 't Kabouterhuis' en een stichting die het onroerend goed beheert 'Stichting Onroerend Goed Kabouterhuis (OGK)'. Organisatorisch kennen beide stichtingen eenzelfde besturingsstructuur.

De Raad van Bestuur bestond in 2024 uit directeur-bestuurder Lilian Tham. De Raad van Toezicht bestond uit vijf leden die toezicht houden op de realisatie van de doelstellingen en het beleid van 't Kabouterhuis. De raad volgt wat er in het veld en in de organisatie speelt en hoe maatschappelijke en wetenschappelijke ontwikkelingen hierop van invloed zijn.

De Raad van Toezicht in 2024

De Raad van Toezicht (RvT) bestaat uit vijf leden die toezicht houden op de realisatie van de doelstellingen en het beleid van 't Kabouterhuis. De raad volgt wat er in het veld en in de organisatie speelt en hoe maatschappelijke en wetenschappelijke ontwikkelingen hierop van invloed zijn.

Samenstelling 2024

Bij de samenstelling van de raad gaan wij uit van een zo breed mogelijk spectrum aan deskundigheid die past bij de jeugdsector. Eind 2023 is afscheid genomen van Judith Oostendorp als lid Raad van Toezicht, aandachtsgebied onderzoek en kwaliteit. Zij is per 1 januari 2024 opgevolgd door Willemijn Helmich.

	Benoemd	Termijn	Aandachtsgebied	Beroep en functies
Marijke Vos (1957) Voorzitter	1-1-2020	2e	Algemene zaken, ontwikkelingen politiek en maatschappelijk veld, strategie en juridische zaken Lid Renumeratiecommissie	Raad van State, afdeling Advisering Wetgeving
Matthijs Kloek (1971) Vice-voorzitter	1-9-2016	2 ^e	Financiën/bedrijfsvoering Lid Financiële Commissie en Voorzitter Renumeratiecommissie	Leidinggevende zorg bij Stichting Opella tot augustus 2023 Transformatiemanager Aafje vanaf november 2023 Psycholoog en loopbaancoach bij Van Ede & Partners
Willemijn Helmich (1981)	1-1-2024	1e	Onderzoek en kwaliteit Voorzitter Commissie Kwaliteit & Veiligheid	Organisatieadviseur en trainer/coach
Mieke van den Berg (1966)	1-1-2019	2 ^e	Financiën/bedrijfsvoering Voorzitter Financiële Commissie	Lid College van Bestuur Hogeschool InHolland tot 1 oktober 2024 Per 1 januari 2025 bestuurder bij de RET
Marceline Tutu van Furth (1960)	1-1-2022	1 ^e	Ouderschap, onderzoek Lid Commissie Kwaliteit & Veiligheid	Hoogleraar infectieziekten kindergeneeskunde Emma Kinderziekenhuis

In 2024 vonden, naast de overleggen van de Commissie Kwaliteit & Veiligheid, de Renumeratiecommissie en de Financiële Commissie, zeven overlegvergaderingen plaats tussen de RvT en directeur-bestuurder. Naast de reguliere zaken rondom financiën en kwaliteit & veiligheid kwamen de volgende zaken aan de orde:

- De totstandkoming van de meerjarenstrategie 2025 – 2028 van 't Kabouterhuis;
- De historische ontwikkelingen en resultaten van 't Kabouterhuis en Onroerend Goed Kabouterhuis.
- Het besluit tot wijziging van de topstructuur van 't Kabouterhuis medio 2025; van een eenhoofdig – naar een tweehoofdig bestuur.
- De vooraankondiging van de directeur-bestuur om per 1 mei 2025 't Kabouterhuis te verlaten en daarmee samenhangend de opstart van de werving en selectie van twee leden Raad van Bestuur, conform besluit wijziging topstructuur.
- De einde zittingstermijn van Matthijs Kloek als lid Raad van Toezicht en het besluit, vanwege bijzondere omstandigheden rondom de ontwikkelingen topstructuur, Matthijs voor de periode van een halfjaar aan te stellen als adviseur van de Raad van Toezicht, van 1 januari 2025 tot en met 30 juni 2025.
- De werving en selectie van een lid Raad van Toezicht, ter vervanging van Matthijs Kloek.
- De herziening van het Reglement Raad van Bestuur, Financiële Commissie en Commissie Kwaliteit & Veiligheid en de totstandkoming van het Reglement Remuneratiecommissie.
- Landelijke en gemeentelijke ontwikkelingen in de jeugdzorg
- (Financiële en zorg)dilemma's die spelen door onder meer het personeelstekort, het hoge ziekteverzuim, de wisselende financieringsstelsels en budgetplafonds van de gemeenten, de hoge werkdruk en de stagnatie in de zorgketen;
- De ontwikkelingen op het gebied van ICT en informatietechnologie binnen 't Kabouterhuis;
- De evaluatie van de accountant, in opmaat naar het tenderproces aanbesteding accountant in 2025.
- De melding bij de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd inzake een casus van mogelijk grensoverschrijdend gedrag van een door de gemeente Amsterdam ingehuurd taxivervoerder;

In 2024 heeft één Artikel 24 overleg tussen de directeur-bestuurder en Ondernemingsraad plaatsgevonden, in het bijzijn van een delegatie van de RvT. De onderwerpen van gesprek:

- De totstandkoming van de Meerjarenstrategie 2025 – 2028 van 't Kabouterhuis;
- De oorzaken van het verloop onder het personeel en de acties die hierop kunnen worden gezet.

Werkbezoeken

De RvT heeft in 2024 drie werkbezoeken gebracht aan locaties. De RvT heeft met de medewerkers op de locaties gesproken over hun ervaringen, over wat zij als positief zien en wat beter kan, over belangrijke knelpunten in relatie tot bijvoorbeeld de gemeente, knelpunten in het Jeugdzorgstelsel waar zijn tegenaan lopen.

In 2024 was de RvT door omstandigheden niet in de gelegenheid ouderbijeenkomsten op de locaties bij te wonen.

Wijziging topstructuur

Uit de analyse van de historische ontwikkelingen en de resultaten van 't Kabouterhuis en Onroerend Goed Kabouterhuis is geconcludeerd dat 't Kabouterhuis in de afgelopen jaren is gegroeid met 62%. Daarnaast is de workload voor één bestuurder erg groot en is er sprake van kwetsbaarheid in de continuïteit. Tenslotte heeft 't Kabouterhuis te maken met een grote toenemende vraag vanuit de buitenwereld, mede door de uitwerkingen van de landelijke Hervormingsagenda jeugdhulp en de wijze waarop de gemeenten de jeugdzorg willen vormgeving. Dit alles bij elkaar heeft de Raad van Toezicht, mede op advies van de directeur-bestuurder, doen besluiten in 2025 over te stappen van een éénhoofdig Raad van Bestuur naar een tweehoofdig Raad van Bestuur. De Ondernemingsraad heeft hierover positief geadviseerd.

Vertrek directeur-bestuurder

De directeur-bestuurder heeft de vooraankondiging gedaan per 1 mei 2025 haar functie neer te leggen en 't Kabouterhuis te verlaten. Mede met het oog op het besluit ten aanzien van de topstructuur heeft de Raad van Toezicht de werving en selectie opgestart voor een duaal bestuur, bestaande uit een bestuurder zorg en een bestuurder bedrijfsvoering en financiën. Streven is medio 2025 een nieuw duaal bestuur aan te stellen.

Bezoldiging

't Kabouterhuis is ingedeeld in Klasse IV van de speciaal voor zorginstellingen geldende Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (de WNT). De bezoldiging van de directeur-bestuurder valt in deze klasse. De raad bepaalt haar eigen honorering volgens de WNT. Deze bruto vergoeding gold in 2024 in gelijke mate voor alle leden van de RvT. Gedetailleerde informatie over de bezoldiging van de directeur-bestuurder en de leden van de raad staat in de jaarrekening 2024.

Governance Code

In 2023 is gestart met het aanpassen van de statuten, het reglement van de RvT en het reglement van de Raad van Bestuur, in lijn met de aangepaste modeldocumenten van de NVZD en NVTZ en de meest recente Governance Code Zorg (2022). In 2023 zijn de statuten en het reglement van de Raad van Bestuur aangepast en goedgekeurd. Inmiddels is ook het reglement van de Raad van Toezicht, de Financiële Commissie en de Commissie Kwaliteit & Veiligheid aangepast en vastgesteld. Voor de Remuneratiecommissie die in 2023 is samengesteld is ook een reglement opgesteld en vastgesteld.

De Governance Code Zorg 2022 is voor de RvT in de eerste plaats een richtinggevend document voor het toetsen van de eigen werkwijze. Zo ook in 2024. De code biedt een instrument om de governance zo in te richten dat die bijdraagt aan het waarborgen van goede zorg, aan het realiseren van haar maatschappelijke doelstelling en daarmee aan het maatschappelijk vertrouwen.

De Ondernemingsraad

Contact met de achterban

Met veel plezier heeft de OR diverse locaties van 't Kabouterhuis bezocht in 2024. De OR sprak met medewerkers over onderwerpen zoals werkplezier, ziekteverzuim, zorgen die leven op locaties en de taken van de OR.

Met veel plezier zijn we op diverse locaties geweest. In 2025 komen we ook weer graag langs bij jullie om te horen wat jullie bezighoudt.

Contact met Raad van Toezicht

Afgelopen jaar heeft (een delegatie van) de OR in een zogenaamd artikel 24 overleg vergaderd met de bestuurder in het bijzijn van twee leden van de Raad van Toezicht. Artikel 24 verwijst naar het wetsartikel in de Wet op de ondernemingsraden. Daarin staat dat er overleg moet zijn over de algemene gang van zaken in de organisatie. Onderwerpen van het overleg waren personeelsbehoud en de meerjarenstrategie. Daarnaast heeft de voorzitter van de OR goed contact met de voorzitter van de Raad van Toezicht, vooral nu er nieuwe leden voor de Raad van Bestuur worden gezocht.

Contact met arbo-deskundigen

De ondernemingsraad houdt de vinger aan de pols als het gaat om veilig werken en niet ziek worden door het werk. De ondernemingsraad heeft contact met belangrijke spelers die zorgen dat medewerkers fysiek en psychisch zo gezond mogelijk kunnen werken zoals vertrouwenspersonen, preventiemedewerkers en medewerkers van De Arbodienst.

Nieuwe OR-leden

De OR is blij dat er drie collega's toetraden in 2024. Dit zijn Meral Dincelek (januari), Manon v.d. Berg (februari) en Dorine Enter (september).

Op de afbeelding staan de OR-leden in 2025. Van links naar rechts staand: Yvonne Imholz, Hedwig van der Zee, Meral Dincelek, Renée Oremus, Dorine Enter, Karen Helbers, Manon v.d. Berg;
Zittend: Jacqueline Smits en Nienke Tamminga

Instemmingen

- Ontwikkeltraject van Jeugdzorgwerker C (OPM) naar Jeugdzorgwerker B (GB)
- Aanpassing verzuimverlofbeleid
- Arbeidsmarkttoeslag RMO
- Update Klokkenluidersregeling

Adviezen

- Centralisering Zorgadministratie
- Nieuwe Raad van Bestuur

De OR heeft een positief advies gegeven over zowel de uitbreiding van de Raad van Bestuur als de wervingsprofielen voor de twee nieuwe bestuurders.

Kennisgevingen

- Vervolgtraject evaluatie MC EPD
- Jaarplan 2024
- Introductie en inwerken
- Wijziging werkproces BHV
- Jaarplan bestuurder 2025 en beleidskaderbrief 2025
- Meerjarenstrategie
- Voortgang moderne werkplek
- LMS – Learning Management Solution
- Parkeerbeleid

Relevante andere onderwerpen

- Financiën
- Werkdruk en werkplezier
- Bescherming (zwangere) medewerkers tegen kinderziektes
- Budget Teambuilding
- Functie bestuurssecretaris
- Uitvoering opleidingsbeleid

Personeelsgegevens

In 2024 waren bij 't Kabouterhuis 302 personen (exclusief stagiaires en ZZP'ers) in dienst en hadden we gemiddeld 219 fte.

Bij 't Kabouterhuis werken we multidisciplinair: orthopedagogisch medewerkers, gezinsbegeleiders, gedragswetenschappers, kinderartsen, kinderpsychiaters, kinderfysiotherapeuten, logopedisten, psychotherapeuten en verpleegkundigen.

Leeftijdscategorie	
25 -	34
26 – 35	75
36 – 45	74
46 – 55	72
56+	47
Totaal	302

Man	12
Vrouw	290
Genderneutraal	nb

BIG	46
SKJ	180

Van onze zorgprofessionals stonden 180 **geregistreerd in het SKJ** (Stichting Kwaliteitsregister Jeugd) en zijn 46 **zorgprofessionals BIG-geregistreerd**.

't Kabouterhuis staat voor goed werkgeverschap. Medewerkers dienen optimaal in staat te worden gesteld om uitvoering te kunnen geven aan hun taken en activiteiten. Dit vraagt om ondersteuning vanuit de organisatie, om scholing en deskundigheidsbevordering en om het creëren van een adequate werkomgeving.

Het ziekteverzuim kwam in 2024 uit op 7,8% (9,5% in 2023). We zien gelukkig een dalende trend, maar het verzuim is nog steeds te hoog. We kennen nog steeds openstaande vacatures die moeilijk te vervullen zijn op de huidige krappe arbeidsmarkt.

Vanaf mei 2024 hebben we een samenwerking met De Arbodienst. Goede bereikbaarheid en snelle opvolging dragen bij aan het een verzuimproces waarin contact tussen medewerker en leidinggevende centraal staat en ondersteund wordt. In december 2024 was het verzuimpercentage 7,7%. (7,1% kwartaal 3 2024, landelijk jeugdzorg 6,6% kwartaal 3 2024). Zorg blijft bestaan over de krappe arbeidsmarkt in de Jeugdzorg. Ook in 2024 zijn niet alle vacatures vervuld.

Financiële gegevens

't Kabouterhuis staat voor een gezonde – financiële – bedrijfsvoering. De regio's/gemeenten zijn onze belangrijkste financiers.

De financiële verslaglegging over het jaar 2024 maakt integraal onderdeel uit van dit jaardocument.

In de jaarrekening 2024 gaan we ervan uit dat de activiteiten van MOC 't Kabouterhuis in de jaren na 2024 worden gecontinueerd.

Het financieel beleid van 't Kabouterhuis zet het belang van continuïteit van zorg voorop. Direct daarop volgt de continuïteit van onze organisatie en de werkgelegenheid. Wij moeten immers goed voor onze medewerkers zorgen, zodat zij op hun beurt goed voor onze cliënten kunnen zorgen. Continuïteit van zorg staat voorop, goed werkgeverschap volgt direct daarna.

II Gang van zaken gedurende het boekjaar

Het geconsolideerde resultaat 2024 van 't Kabouterhuis bedraagt € 1.471.000. Het positieve resultaat over 2024 is in belangrijke mate beïnvloed door eenmalige verrekeningen uit voorgaande jaren, vrijval voorzieningen langdurig zieken, het lagere ziekteverzuim, de hogere productiviteit en daarbij horende gerealiseerde productie. De huidige personele bezetting heeft dit kunnen opvangen met hoge productiviteit en tijdelijke uitbreiding van formatie.

III Stand van zaken per balansdatum

De waarderingen in de jaarrekening van 't Kabouterhuis zijn gebaseerd op de veronderstelling dat de onderneming als geheel in continuïteit zal worden voortgezet. De prognose van de toekomstige financiële resultaten onderbouwt deze continuïteitsinschatting. Zowel de solvabiliteit als de liquiditeit zijn in meerjarig perspectief van voldoende omvang. In onderstaande tabel zijn de belangrijkste financiële kengetallen opgenomen die inzicht geven in de resultaat- en balansontwikkeling van 't Kabouterhuis.

In onderstaande tabel zijn de belangrijkste geconsolideerde financiële kengetallen opgenomen die inzicht geven in de resultaat- en balansontwikkeling van 't Kabouterhuis.

Financiële kengetallen	Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2023
Omzet	€ 24.820.784	€ 22.802.994
Resultaat	€ 1.471.541	€ 976.421
Resultaatmarge	6%	4%
Eigen Vermogen	€ 9.176.192	€ 7.704.651
Solvabiliteit	62,7%	55,1%
Liquiditeit	2,4	2
Werkkapitaal	€ 6.019.299	€ 4.906.176

Solvabiliteit

De solvabiliteit is een kengetal dat de verhouding aangeeft tussen het vreemd vermogen en het eigen vermogen en laat zien hoe groot de afhankelijkheid is van schuldeisers. Wij achten een solvabiliteit van 30% noodzakelijk. Met 62,7 % is dit in 2024 gerealiseerd. Het resultaat van 2024 heeft de vermogenspositie weer meer solide gemaakt. Deze solide positie is ook nodig voor de komende jaren, omdat de jeugdzorgsector vanaf 2026 te maken krijgt met belangrijke bezuinigingen.

Liquiditeit

De liquiditeitsratio geeft aan in welke mate wij aan onze lopende betalingsverplichtingen kunnen voldoen. We achten een liquiditeitsratio van minimaal 1 noodzakelijk. De liquiditeitsratio van 't Kabouterhuis in 2024 bedraagt 2,4.

Voor een verdere uitwerking en nadere toelichting op de balans- en resultatenrekening over het jaar 2024 verwijzen wij naar de jaarrekening en het bestuursverslag.

De toekomst

't Kabouterhuis onderkent onderstaande risico's en onzekerheden.

Beperkte gemeentelijke budgetten

De budgetten in de jeugdzorg zijn al jaren onderhevig aan bezuinigingen. Dit ondanks dat de wachtlijsten in de jeugdzorg hoog zijn en de kosten en vraag naar de zorg steeds meer stijgen. Dit leidt tot financieel uitdagende tijden. Vooralsnog is 't Kabouterhuis een financieel gezonde organisatie, maar ook 't Kabouterhuis krijgt de komende jaren (vanaf 2026) nog vanuit diverse gemeenten te maken met dalende gemeentelijke budgetten voor jeugdzorg en wordt het behouden van voldoende kwalitatief personeel ook een steeds grotere uitdaging.

Knelpunten

Binnen het gehele spectrum van preventie tot aan hoog specialistische jeugdzorg voor het jonge kind zijn er nog steeds veel knelpunten. Op kinderdagverblijven, voorscholen, scholen en in de specialistische jeugdzorg voor het jonge kind vindt stagnatie van de zorg plaats. Zowel ten aanzien van het begeleiden van gedragsproblematiek bij jonge kinderen in het voorveld als een forse stagnatie in doorstroom binnen de specialistische jeugdzorg naar scholen en Jeugdwijkteams

Onrust

Door het vroeg signaleren van psychische of gedragsproblemen, zijn we er eerder bij. Dat is mooi, maar dat zorgt ook voor een continue groei van aanmeldingen van jonge kinderen. Dit legt druk op de al bestaande ondercapaciteit, zowel in menskracht als in budget. De behandelingen zowel in het voorveld als in de integrale hoog specialistische jeugdhulp lopen zo het risico aan hun preventieve werking in te boeten. Iets wat juist zo hard nodig is, gezien de mogelijk grote problemen op latere leeftijd en de hoge kosten hiervan voor de maatschappij.

Kostendekkendheid van onze zorg

De tarieven in de jeugdzorg staan meer en meer onder druk. De hoogspecialistische zorg voor het jonge kind vraagt om specialistische expertise van onze medewerkers en vraagt om het organiseren van de zorg dicht bij de cliënt.

Dit vertaalt zich in relatief hoge noodzakelijke tarieven, die niet door alle gemeenten als zodanig worden vergoed. Gemeenten en/of gemeentelijke regio's kiezen steeds meer voor generieke, gemiddelde financiering die voor grote groepen jeugdhulpaanbieders gelden. Relatief duurdere zorg zoals die door ons als expertisecentrum voor het jonge kind wordt geboden, kan daarmee financieel onder druk komen te staan.

Krappe arbeidsmarkt

't Kabouterhuis is zich bewust van de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en de toenemende druk in de zorgsector. Als gevolg hiervan is 'onvoldoende personeel' aangemerkt als één van de grootste strategische risico's. Met als resultaat dat 't Kabouterhuis zich onverminderd inzet om nieuwe medewerkers aan te trekken en het huidige personeelsbestand te behouden. Concrete voorbeelden

hiervan blijken uit de meerjarenstrategie, waaruit bijvoorbeeld aandacht is voor roostering, verdere implementatie van administratieve lasten verlichting vanuit het EDP, alsmede investeren in opleiding en ontwikkeling van medewerkers.

Ziekteverzuim

De druk op de jeugdzorg is groot, zo ook op het personeel. Door een integraal ziekteverzuimmanagement dat zich vooral richt op het voorkomen van verzuim zien we een daling in het ziekteverzuim. Om goede continuïteit van zorg te kunnen blijven leveren, is vervanging van zieke medewerkers van belang. De keerzijde hiervan is dat de kosten van de zorg door deze vervangingskosten navenant stijgen.

Fraudegevoeligheid

Het risico op fraude en corruptie acht 't Kabouterhuis niet groot. De functiescheiding die binnen 't Kabouterhuis is aangebracht is van voldoende niveau om eventuele onrechtmatige onttrekkingen zoveel als mogelijk te beperken. De financiële administratie is afgeschermd voor het niet-financiële personeel om te voorkomen dat niet-bevoegd personeel toegang krijgt tot onze administratie.

Risicobeheersing

Wij actualiseren continu onze diagnostiek- en behandelmethodes op affectiviteit en efficiency. En om bovenstaande risico's goed te kunnen bewaken en te beheersen voeren we intensieve dialogen met en in alle gemeentelijke regio's waarin we gecontracteerd zijn. Financiering, kostendekkendheid van zorg en stagnatie in de keten is niet iets wat 't Kabouterhuis alleen als organisatie kan beheersen maar vraagt partnerschap met gemeentelijke regio's en ketenpartners. Onze interne bedrijfsvoering wordt strak en periodiek gemonitord om de samenhang tussen financiering en vertaling naar inzet van personeel en overige middelen goed te kunnen bewaken.

Contact

MOC 't Kabouterhuis Centraal Bureau
Amsteldijk 196
1079 LK Amsterdam
Tel: 020 – 644 53 51
E-mail: info@kabouterhuis.nl

[Naar alle locaties van 't Kabouterhuis](#)

Colofon

Samenstelling en redactie: communicatie 't Kabouterhuis
Beeld: rtf123 en Rodney Kersten.